

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 102/19

Luxemburg, 29 iulie 2019

Concluziile avocatului general în cauza C-418/18 P
Puppinck și alții/Comisia

Avocatul General Bobek: Tribunalul a confirmat în mod corect decizia Comisiei de a nu înainta o propunere legislativă în contextul inițiativei cetățenești europene „Unul dintre noi”

Potrivit Tratatului privind Uniunea Europeană¹, la inițiativa a cel puțin un milion de cetățeni ai Uniunii, resortisanți ai cel puțin un sfert din statele membre, Comisia Europeană poate fi invitată să prezinte, în limitele atribuțiilor sale, o propunere adresată legiuitorului Uniunii de a adopta un act juridic al Uniunii, în vederea aplicării tratatelor („Inițiativa cetățenească europeană”, denumită în continuare „ICE”). Înainte de a putea începe colectarea numărului necesar de semnături, organizatorii inițiativei trebuie să o înregistreze la Comisie, care examinează mai ales obiectul și obiectivele acesteia.

Domnul Patrick Grégor Puppinck și alte șase persoane (denumite în continuare „recurenții”) formează comitetul cetățenilor al inițiativei cetățenești europene denumită „Uno di noi” (în continuare „Unul dintre noi”), care a fost înregistrată de Comisia Europeană în anul 2012. Obiectivul inițiativei este acela de a interzice și de a încheia finanțarea, de către Uniune, a activităților care presupun distrugerea embrionilor umani, inclusiv finanțarea directă sau indirectă a avorturilor. Ulterior înregistrării, inițiativa a colectat numărul necesar de un milion de semnături înainte de a fi prezentată oficial Comisiei, la începutul anului 2014. La 28 mai 2014, Comisia a precizat într-o comunicare² că nu intenționa să adopte nicio măsură.

Fiind nemulțumiți de comunicarea Comisiei, autorii inițiativei au solicitat Tribunalului anularea acesteia. Prin hotărârea³ sa, Tribunalul a declarat, în primul rând, că acțiunea este inadmisibilă în măsura în care este introdusă de entitatea denumită „European Citizens’ Initiative One of Us”, fără a aduce atingere admisibilității acțiunii care a fost formulată și de cele șapte persoane fizice care constituie comitetul cetățenilor al ICE. În al doilea rând, Tribunalul a constatat că comunicarea constituie un act susceptibil să fie atacat cu acțiune în anulare. În sfârșit, acesta a respins cele cinci motive de anulare invocate de recurenți și a respins acțiunea.

Prin prezentul recurs, recurenții solicită Curții de Justiție anularea hotărârii Tribunalului și anularea comunicării. În susținerea recursului, recurenții susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare în interpretarea articolului 11 alineatul (4) TUE, precum și a Regulamentului privind inițiativa cetățenească europeană⁴, că acesta a analizat în mod greșit comunicarea, că a utilizat un standard de control incorect, că a analizat în mod incorect motivele prezentate în comunicare și, în sfârșit, că Tribunalul a caracterizat greșit obiectivul ICE în discuție.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Michal Bobek constată că aceasta este prima cauză prezentată Curții referitoare la măsurile ulterioare ale Comisiei în cazul unei „ICE de succes” și că „Unul dintre noi” este una dintre cele numai patru ICE de până în prezent care au atins numărul necesar de semnături. După cum remarcă acesta, acest fapt deschide două probleme

¹ Articolul 11 alineatul 4 TUE

² COM (2014) 355 final.

³ Cauza : [T-561/14](#) One of Us și alții/ Comisia. A se vedea [CP52/18](#)

⁴ Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (JO L 65, 11.3.2011, p. 1-22)

importante de principiu ridicate de prezenta cauză: în primul rând, este Comisia obligată să prezinte vreo propunere legislativă concretă în urma unei ICE de succes? În al doilea rând, ce standard de control jurisdicțional trebuie aplicat atunci când este controlată poziția adoptată de Comisie în urma unei ICE de succes?

Mai departe, avocatul general abordează fiecare dintre cele cinci motive de recurs. Acesta sugerează că primul motiv de recurs, întemeiat pe interpretarea eronată a Tratatului și a Regulamentului privind ICE, trebuie respins ca nefondat. El apreciază că propunerile recurenților în această privință nu sunt susținute nici de formularea și de geneza dispozițiilor relevante, nici de o analiză sistematică și contextuală a mecanismului ICE în cadrul procesului decizional interinstituțional, și nici de obiectivele și scopurile ICE (identificate în mod corespunzător).

În acest context, avocatul general sugerează că modul de redactare a dispozițiilor relevante din dreptul UE, precum și geneza acestor dispoziții arată în mod clar **că ICE nu a fost nici concepută și nici redactată astfel încât să impună o obligație Comisiei să adopte propunerea solicitată.** Același lucru reiese din contextul sistemic și instituțional în care este plasată ICE. El observă că interpretarea sugerată de recurenți ar perturba echilibrul instituțional al procesului legislativ. Aceasta ar însemna că o ICE susținută de un grup de peste un milion de cetățeni ar câștiga o putere de inițiativă care să depășească puterea Parlamentului European, ales în mod direct și democratic și, de asemenea, pe aceea a Consiliului, legitimat în mod democratic, deși indirect. În termeni practici, unei fracțiuni (vocale) a cetățenilor europeni i s-ar acorda o importanță mai mare decât celor două instituții ale Uniunii care sunt legitimate în mod direct și indirect (eventual) de toți cetățenii europeni.

În ceea ce privește valoarea adăugată a ICE în concepția sa instituțională curentă astfel cum este stabilită de TUE și de Regulamentul privind ICE, avocatul general observă că **este evident că ICE este mult mai mult decât un simplu semn simbolic către democrația participativă. Aceasta constituie un vehicul instituțional care permite emergența unor chestiuni de politică de interes pentru un grup de cetățeni.** Aceasta oferă vizibilitate aspectelor care îi preocupă pe cetățeni, care este posibil să nu se afle deja pe ordinea de zi a instituțiilor sau chiar pe ordinea de zi a grupurilor politice reprezentate în Parlamentul European. Aceasta permite accesul direct la instituția care, în sistemul instituțional *sui generis* specific Uniunii, deține puterea de inițiativă legislativă. În plus, aceasta obligă instituția respectivă – Comisia – să ia în considerare în mod serios și să se angajeze într-o evaluare a propunerilor unei ICE de succes și să facă acest lucru în mod public și sub control public.

Prin sugerarea respingerii primului motiv de recurs, avocatul general Bobek apreciază că, în mod contrar a ceea ce susțin recurenții, comunicarea Comisiei îndeplinește cerințele din Regulamentul privind ICE întrucât aceasta prezintă concluziile într-un mod care să permită înțelegerea naturii juridice și politice a considerațiilor pe care le conține.

Al treilea motiv de recurs aduce în discuție problema esențială a gradului de control la care instanțele Uniunii ar trebui să supună o comunicare care conține decizia Comisiei cu privire la măsurile ulterioare unei ICE de succes. În această cauză, avocatul general constată că, în general, în domeniile în care puterea de apreciere a Comisiei este foarte largă, astfel cum s-a arătat în legătură cu primul motiv de recurs, standardul corelativ de control jurisdicțional este unul limitat. Un nivel restrâns de control este impus de marja de apreciere politică din puterea de inițiativă a Comisiei, care implică în mod intrinsec reconcilierea intereselor divergente și selectarea opțiunilor de politică. Această marjă de apreciere rezultă de asemenea din natura politică a esenței evaluării din comunicarea Comisiei cu privire la faptul dacă și în ce fel să dea curs unor ICE de succes, ca parte a puterii de inițiativă a acesteia. **Instanțele Uniunii nu pot substitui evaluarea politică efectuată de Comisie, care trebuie să comunice decizia sa de a declanșa sau nu procesul de luare a deciziilor prin exercitarea competenței sale de inițiativă.**

Avocatul general Bobek propune de asemenea anularea celui de al patrulea și a celui de al cincilea motiv de recurs referitoare la erori vădite de apreciere, respectiv caracterizarea greșită a ICE.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua lecturii.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106